E-mail gemeente@oss.nl
www.oss.nl

Postbus 5
5340 BA Oss

Wilt u bij uw reactie de datum van deze brief en ons kenmerk vermelden?

Datum	Ons kenmerk	Behandeld door	Doorkiesnummer
16 juni 2026		W. de Klein, afdeling VH	9936

Onderwerp
Fietsendiefstallen Centraal Station Oss

Geachte raadsleden,

In deze raadsinformatiebrief vindt u meer informatie over de ontwikkeling van het aantal fietsendiefstallen rondom het Centraal Station van Oss en de uitkomsten van de pilots van Prorail en NS om deze diefstallen tegen te gaan.

Wat is de aanleiding voor deze informatie?
Eerder heeft D66 artikel 41-vragen gesteld over de veiligheid rondom de fietsenstallingen in het stationsgebied van Oss. De aanleiding hiervoor is een veronderstelde toename van het aantal fietsendiefstallen . Deze diefstallen vinden ook plaats in de ondergrondse, bewaakte fietsenstalling. D66 heeft verzocht onderzoek te doen naar mogelijke maatregelen om de veiligheid te vergroten. De gemeenteraad is naar aanleiding van art. 41-vragen hierover geïnformeerd. Wij hebben in de beantwoording van deze vragen toegezegd het gesprek aan te gaan met NS, ProRail en de politie over mogelijke verbetermaatregelen. Met deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de uitkomsten van dit overleg.

Situatie stationsgebied Oss
Het Centraal Station van Oss beschikt over drie fietsenstallingen:

1. een onbewaakte fietsenstalling bovendeks;
2. een onbewaakte fietsenstalling aan de zuidkant van het station;
3. de Zelf Service Fietsenstalling (ZSF) benedendeks.

De ZSF is voorzien van een toegangspoortje, cameratoezicht en is alleen toegankelijk met een

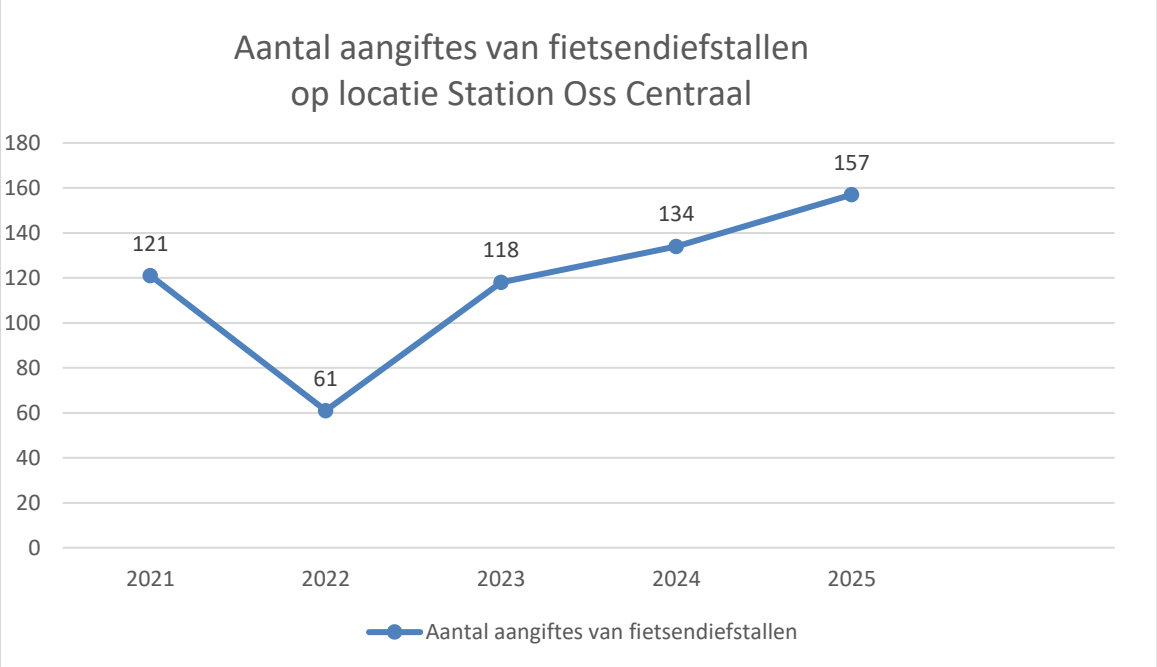
OV-chipkaart of pinpas. Voor NS-reizigers is de eerste 24 uur parkeren gratis. Daarnaast kan ook aangifte van diefstal zijn gedaan na het stallen van een fiets buiten deze officiële stallingslocaties, maar wel ergens in de nabijheid van het station.

Wat is de kernboodschap?

1. Het aantal aangiftes voor fietsendiefstallen in het stationsgebied van Oss is de afgelopen jaren toegenomen

Hieronder ziet u in de grafiek de aangiftes van fietsdiefstal bij de politie over de afgelopen jaren. Hieruit blijkt een duidelijke toename van het aantal aangiftes. Er zijn drie stallingen bij het station. Bij het doen van aangifte kan uitsluitend 'het station' worden geselecteerd en niet de specifieke stalling of een andere plek rondom het station. Hierdoor is het niet mogelijk om vast te stellen hoeveel diefstallen plaatsvinden vanuit de (deels) bewaakte zelf service fietsenstalling. In het eerste kwartaal van 2026 zijn 48 aangiftes gedaan van fietsendiefstallen bij het station. De terugval in het aantal aangiftes in 2022 is grotendeels te verklaren door de COVID 19 maatregelen.

Het college vindt deze ontwikkeling zorgelijk. Een veilig en betrouwbaar stationsgebied is voor de gemeente van groot belang, omdat dit bijdraagt aan het gebruik van het openbaar vervoer. Fietsdiefstal kan een drempel vormen voor reizigers om de combinatie fiets en trein te gebruiken.

Beleving
De bezorgdheid bij inwoners en binnen de gemeenteraad richt zich met name op de fietsendiefstallen in de ZSF. Deze stalling wekt door de voorzieningen de indruk dat fietsen hier beter beschermd zijn tegen diefstal. In de praktijk leidt dit ertoe dat vaak duurdere (elektrische) fietsen hier veelvuldig worden gestald.

Opsporing en pakkans
Wanneer aangifte wordt gedaan, kan de politie camerabeelden opvragen bij NS. In de praktijk stuit dit op meerdere belemmeringen: vaak is het exacte moment van diefstal onbekend, de camera's dekken niet de gehele stalling en het herkennen van zowel de gestolen fiets als de dader blijkt regelmatig lastig. Zelfs wanneer een diefstal zichtbaar is, is de dader vaak niet herkenbaar in beeld. Dit maakt het opsporingsproces tijdrovend en levert doorgaans weinig tot geen resultaat op. De pakkans is laag (circa 2–5%), wat nauwelijks een afschrikkend effect heeft.

Breder perspectief
De stijging van fietsendiefstallen is een landelijke trend waarin Oss geen uitzondering vormt. In vier jaar tijd is het aantal aangiftes van fietsendiefstal landelijk met circa 45% toegenomen (*bron: CBS en ANWB-analyse fietsendiefstal 2025).* Daarbij moet worden opgemerkt dat niet met zekerheid kan worden vastgesteld of het aantal diefstallen daadwerkelijk is gestegen of dat vooral de aangiftebereidheid is toegenomen, met name bij de meer kostbare elektrische fietsen.

De opkomst van de elektrische fiets heeft ertoe geleid dat er meer – en bovendien kostbare – fietsen in de openbare ruimte zijn gekomen. Waar een gemiddelde fiets 750 tot 1000 euro's kost, ligt de prijs van een goede elektrische fiets tegenwoordig al snel tussen de € 3.000 en € 4.000. Deze waardestijging maakt elektrische fietsen extra aantrekkelijk voor fietsendieven, gezien de hogere opbrengsten bij doorverkoop. Inmiddels zijn veel nieuwe elektrische fietsen voorzien van betere beveiligingsmaatregelen, zoals geavanceerde sloten en GPS-tracking. Dit geldt echter nog niet voor een groot deel van de bestaande elektrische fietsen. Hierdoor blijft diefstal van elektrische fietsen een lucratieve vorm van criminaliteit.

Voor reizigers die hiervan het slachtoffer worden, heeft de NS een regeling waarbij een vergoeding tot maximaal € 1.000,- kan worden uitgekeerd. Ook binnen deze regeling ziet de

NS een toename van het aantal declaraties.

2. *NS en Prorail herkennen de stijgende fietsendiefstallen en zijn daarom maatregelen gaan uitproberen om diefstal te voorkomen*

Op andere stations in Nederland is op verschillende manieren geëxperimenteerd met maatregelen die een drempelverhogend effect kunnen hebben op fietsdiefstal, zoals:

* het realiseren van meer en betere aanbindmogelijkheden;
* het verbeteren van de verlichting;
* het verhogen van toegangspoortjes;
* het verbeteren van zichtlijnen;
* het plaatsen van monitorcamera's.

De conclusie voor de NS en Prorail is dat een fietsendief zich niet laat tegenhouden door (een van) deze maatregelen. Iedere ZSF heeft bijvoorbeeld om veiligheidsredenen verplicht een nooduitgang, maar deze bieden voor dieven ook een vluchtmogelijkheid met een gestolen fiets. Het station in Roosendaal is onlangs opgeknapt. Hier zijn de zichtlijnen verbeterd (niemand kan zich hier verschuilen), de verlichting is aangepast, er zijn meer camera's en meer aanbindmogelijkheden voor fietsen geplaatst. Dit was een forse investering en draagt zeker bij aan het gezamenlijke credo "schoon, heel en veilig". Het heeft helaas geen effect gehad op het aantal fietsendiefstallen.

Alle pilots zijn inmiddels afgerond, maar hebben niet geleid tot een wezenlijke vermindering van het aantal fietsendiefstallen. Deze maatregelen worden daarom in het vervolg niet meer ingezet als maatregel om de fietsendiefstallen te verminderen. Wel kunnen ze meerwaarde hebben in de beleving van een betere sociale veiligheid.

3. *Een daadwerkelijke oplossing*

Wat werkt dan wel? Uit onderzoek blijkt dat meer reuring, een grotere aanwezigheid van mensen en toegenomen sociale controle een positief effect hebben op het terugdringen van fietsdiefstal. Deze factoren zijn echter niet eenvoudig te organiseren en ook niet op korte termijn af te dwingen. Er zijn voorbeelden van stations waar de toevoeging van andere voorzieningen heeft bijgedragen aan een verbetering van de veiligheid. Op dit moment is het buiten de treintijden echter stil en rustig in de omgeving van het station. Het verspreid liggen

van meerdere stallingslocaties rond het station draagt overigens ook niet bij aan grotere concentraties van gebruikers van de ZSF.

Ook intensivering van toezicht door boa's is, gelet op beschikbare capaciteit en bestaande prioriteiten, niet structureel haalbaar. Wel blijft aandacht voor veiligheid rondom het stationsgebied een vast onderdeel van de reguliere surveillance.

Naast fysieke en organisatorische maatregelen wordt ingezet op bewustwording onder reizigers. Waar mogelijk wordt aangesloten bij bestaande campagnes en initiatieven, zoals 'Staat E-lekker', die reizigers stimuleren hun fiets goed te beveiligen en bewust te kiezen voor veilige stallingsvormen. Bewustwording wordt daarbij gezien als een ondersteunend onderdeel van een bredere aanpak en niet als een zelfstandige oplossing.

Fietsenkluizen kunnen bijdragen aan het verminderen van fietsdiefstal en worden door gebruikers als veilig ervaren. Tegelijkertijd brengen zij hogere kosten met zich mee, zowel in aanleg en beheer als voor de reiziger en nemen zij relatief veel ruimte in beslag. Om die reden worden fietsenkluizen op dit moment niet gezien als een generieke oplossing voor het stationsgebied, maar als een mogelijke aanvullende voorziening in specifieke gevallen.

In de gemeenten Roosendaal en Breda wordt inmiddels gewerkt met een Lokaal Veiligheidsarrangement (LVA), waarin gemeenten, politie, NS en ProRail samenwerken aan veiligheid in en rond stationsgebieden. Tegelijkertijd geldt dat de opzet van een dergelijk arrangement geen garantie biedt voor snel realiseerbare maatregelen op lokaal niveau.

Alles overwegende moet worden geconcludeerd dat er op korte termijn geen eenvoudige of volledig bevredigende oplossing beschikbaar is om fietsdiefstal te voorkomen.

Wat zijn de gevolgen?
De pilots van NS en ProRail hebben geen effect gehad op het verminderen van fietsendiefstallen. Hoewel de ZSF de indruk wekt een bewaakte stalling te zijn, is deze niet bemenst en slechts beperkt onder toezicht. Bewustwording bij reizigers over de genomen beveiligingsmaatregelen blijft belangrijk. De veiligheid rondom het station en de fietsenstallingen blijft nadrukkelijk onderdeel van de (bestuurlijke) gesprekken met NS, ProRail en politie en wordt expliciet meegenomen als aandachtspunt binnen de langere termijn gebiedsontwikkeling van het stationsgebied, waarbij veiligheid als belangrijk ontwerpthema wordt beschouwd.

Wat is het vervolg?

De gemeenteraad wordt via de voortgangsrapportages over de Spooragenda geïnformeerd over de langetermijnontwikkeling van het stationsgebied. Daarnaast blijft de gemeente, samen met NS, ProRail en de politie, zoeken naar mogelijkheden om de veiligheid in het stationsgebied te verbeteren, met als doel een aantrekkelijk en veilig gebruik van het openbaar vervoer te blijven stimuleren.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Oss,
Namens dezen,

F.T. De Jonge
Burgemeester

Samenvatting
Het aantal fietsdiefstallen bij het station in Oss is de afgelopen jaren toegenomen, een ontwikkeling die breder zichtbaar is in Nederland. Deze trend kan bijdragen aan een verminderd gevoel van veiligheid onder gebruikers, zeker wanneer diefstallen plaatsvinden in 'beveiligde' stallingen. In de praktijk blijkt deze beveiliging niet altijd effectief, mede door een lage pakkans en het beperkte nut van camerabeelden.

NS en ProRail hebben diverse maatregelen getroffen, zoals het verbeteren van verlichting en het uitbreiden van cameratoezicht, maar de effecten daarvan lijken vooralsnog beperkt. Ervaringen uit de praktijk wijzen erop dat drukte en sociale controle een grotere bijdrage leveren aan zowel de feitelijke veiligheid als het veiligheidsgevoel.

Een eenduidige oplossing is er niet, waardoor fietsdiefstal en de bijbehorende veiligheidsbeleving ook in de toekomst aandacht blijven vragen.